

Publikation des Ukrainischen Kulturrates.

Bohdan Lepkyj: DEN GEFALLENEN.
Gedichte aus großer Zeit.

БОГДАН ЛЕПКИЙ

ТИМ, ЩО ПОЛЯГЛИ
1914—1915

З-й шр

ВІДЕНЬ 1916

НАКЛАДОМ УКРАЇНСЬКОЇ
КУЛЬТУРНОЇ РАДИ ==

ЛННБ України ім.В.Стефаника .

01142606 (К)

2012

B-5279

Володимир Дорошенко

БОГДАН ЛЕПКИЙ

ТИМ, ЩО ПОЛЯГЛИ

1914—1915

ВІДЕНЬ 1916

НАКЛАДОМ ЗАГАЛЬНО-УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРНОЇ РАДИ

8(c)У. : 1917" - 1

ШС(2=5u)5-65Я44

552000

ЛВІВСЬКА БІБЛІОТЕКА
АН УРСР
№ И 60.190

Ірина М. С. ВОЗНЯК

З друкарні Адольфа Гольцгавзена у Відні.

ТИМ, ЩО ПОЛЯГЛИ

Що то за грім, осінний грім?
Дріжить земля, валить ся дім,
Сьвіт гонить в пропасть, стрімголов,
А всюди кров, а всюди кров!

Що то за град, огненний град,
Ллєсь олово, як водопад?
Що куля — гук, що куля — свист,
Паде народ, як з дуба лист.

Паде народ, як зрілий сніг,
І „вічної“ не править піп,
Лиш гук рушниць, лиш рев канон
Вколисусє на вічний сон.

Спіть, хлопці, спіть! Спіть, хлопці, спіть!
Про долю-волю любо сніть.
Про долю-волю вітчини —
Чиж можуть бути красні сні?!

Житте — борба,
О щасте вічний бій.
Щодень журба,
Часом хвилина мрій.

Житте — похід,
Вперед нестримний гін.
Іде під спід,
Хто стратив свій розгін.

Гаркнули бубни, сурми заграли,
Хоруговки злопотіли,
Полки, як стада птиць, як громада
Львів, як лявіна летіли.

„Де-ж ви ідете, де-ж ви спічнете? —
(Чета минає по четі)
Чи у могилі, братчики милі,
Чи в злотоверхім мечеті?

Вам по дорозі та на морозі
Смерть білу постіль готує. . .“
Мати заводить, з розуму сходить,
Батько стоїть і сумує.

„Ой не плач батьку, та не плач рідний,
Ні ти жінко, ні мати,
Бо не на те ми при боці шаблю
Носим, щоб в ліжку вмирати.

Ваша річ жити, жати, косити,
Розуму внуків навчити,
А наша справа — кєрвава слава,
Вмерти, або побідити!“

Гаркнули бубни, сурми заграли,
Хоруговки злопотіли,
Полки як стада птиць, як громада
Львів, як лявіна летіли.

На долині дим і порох,
Серце бєть ся, як дзвін.
„Ось і він! ось і він!
Твій відвічний ворог.

Хто говорить, що се люди —
В очи плюнь і не вір!
Таж то звів кинув бір,
Мірай просто в груди!

Не пора тепер питати,
Хто і де тебе веде,
Розум де, совість де,
Тут одно — гармати.

Одинока правда — сила,
А спасенне — розгін.
Або ти, або він.
Поміж вас — могила.“

* * *

На долині пекло чисте,
Ближній ближнього їсть.
Що за злість! що за злість!
Вереск, зойки . . . Христе!

Паліям мира.

За горя море, крови ріки,
За Каїна некольний чин,
Нехай забудуть вас во віки,
Най проклене вас рідний син!

Хто біля вашої могили
Переходитиме колись,
Най скаже: сьвіт весь підпалили,
Й огнем некольним занялісь.

В Різдвяну ніч.

Немов далекий, гарний сон
Село ввижаєть ся мені.
Хати стоять в вінку сосон,
І квіти, мов чарівний сон,
Мороз малює на вікні.

Крізь квіти видно: білий стіл,
Родина при столі сидить,
В куті сніг хилить ся у діл
І дідухом прикритий піл,
І пісня гомонить.

Старинна пісня! Про похід
В невідомі краї,
По шуби, золото і мід, —
Похід по славу, аж на схід,
У теплі вирії.

Старинна пісня! Ніби дзвін
З забутих цвинтарів.
А в ній — дивись — який розгін,
Далекий гін, гень, аж над Дін
Окрилених мечів!

А в ній, чи чуєш? — грає шум
Розбурханих надій,
І щастя сьміх і долі глум,
І гомін предковічних дум,
І зойк розбитих мрій.

Все, що нам снило ся колись
У гордім слави сні,
Йї пропало, діло ся кудись,
Йї забуло ся — нараз — дивись!
Вертають нам пісні.

* * *

І нині, у Різдвяну ніч,
Як буря загуде,
Йї пожежі, ніби тисяч сьвіч
Кинуть нам іскрами до віч,
Вважайте! — пісня йде.

Велика пісня прежніх днів,
Мов дзвони зпід могил,
Мов брязк окрилених мечів,
Мов предків зойк, мов крик дідів:
„Добудьте решти сил!“

Добудьте сил, бо Господь вість,
Чи ще далекий день,
Що злий за злочин відповість,
Що щезне кривда, зависть, злість,
Настане волі день!

Кілько гробів! кілька гробів!
Кілько сиріт, і кілька вдів!
Кілько на тих гробах беріз,
А кілька сліз, а кілька сліз!

І малоб се, що нас гнете,
Лишитись дальше, й раз на все?
О Господи! Скажи, промов,
Тиж бачив кров, ту нашу кров!

О Господи! Провадь, веди,
Вже досить горя і біди,
За жертву нагороди час,
Зглянь ся й на нас, зглянь ся й на нас!

Серед ліса зеленого на мураві
Спочивали два жовняри, хлопці жваві.

Оден каже: В мене жінка, в мене діти;
Затрубіли, треба було в світ летіти.

В мене жінка, молодая молодиця;
Гей, не знати як її там дома спить ся?

Другий каже: В мене мати і дівчина,
Та настала для них нині зла година.

Може добре стара мати блудить в лозах,
А дівчина зневажена тоне в сльозах.

Обаж кажуть: Боже милий! Будь ти з ними,
З ворогами не лишай сиріт самими.

Борони їх. А ми в полі з добрим кісом
Дамо собі якое раду, хотьби й з бісом!

Якіж тії маки червоні!
Цілісенька долина,
Немов одна калина,
Якби хто кров розілляв по болоні.

Не допчіть ви їх, не зривайте!
Вони зацвили з крови,
З посвяти і любови.
Осторожно кожду квітку минайте.

Море зівялого листя,
Повінь пожовклих квіток.
Бачу, а може лиш снить ся,
Тихий цвинтарний куток.

В мраці сумує могила,
Хрест на могилі скрипить,
Біля хреста моя мила
Клякла і молить ся. Цить!

Пожовкло листя. Смерть і тлінь,
Бездонний біль.
Летить в село з далеких шіль
Червоний кінь.

Без ховстів, без сідла біжить,
Їздця згубив.
З дороги уступаєсь, хто жив!
Червоний кінь біжить!

Чого-ж ти ще від сьвіта ждеш,
За чим летиш, куди ідеш?
Щоб лиш не тут, коби лиш там, —
А де й по що, не знаєш сам.

Широкий сьвіт, далекий шлях,
Пожовклий квіт, а на полях
Сухий бурян — й пуста стерня —
І так що дня і так що дня.

„Де єсть твій дім, твій тихий дім?
Скажи, мій любий брате . . .“
„Ударив нагло ясний грім,
Спалив мій дім, звалив мій дім,
Нема де зимувати.“

„Де твоя жінка, діточки,
Де вірна челядина?“
„Он, бачиш тії могилки?
Скиглять вітри, летять галки,
Отсе моя родина.“

Зелений гай, широка нива,
В збіжах могила мовчалива.
А на могилі хрест сьвятий —
Лежить там жовнір молодий.

Колись в далекий сьвіт ходив,
Краю і віри боронив,
Гей, не одну відбув він битву!
Пригни коліно, змов молитву.

Осінь 1915 р.

Сумнати, осени, сумна
Звичайними роками,
Та нині смуток твій до дна
Явив ся перед нами.

Сумна ти пустою ланів,
Природи нищетою,
Заплакана слізми дощів,
Зажурена імлою.

А нині, осени, ти йдеш
Вже не сумна — розбільна!
На голові волося рвеш
І виєш божевільна.

Задушні дні, яких ніколи
Не було, може й не буде.
Могили, як снопи по поли,
А жаль як гураган гуде.

У крові сонічко заходить,
І безліч зір, як тисяч сьвіч
Сияє. З ліса вовк виходить
І виє, виє довго в ніч.

Вже й він замовк. Тиша бездонна.
Хто тут заснув, той твердо спить.
Тільки щось шепче квітка сонна,
Тільки луна палахкотить.

Весна 1915 р.

Там, де колись цвилі квітки,
Лежать кістки, сухі кістки.

Де діти бавились в хатах,
Там веть ся біль, там криесь страх.

Де землю краяв срібний плуг,
Там оре смерть по Сян і Буг.

Там оре смерть, страшний ратай,
Їй все одно — зима чи май.

Їй все одно — дитя, старець,
Що ступить крок, то гріб і мрець.

Що ступить крок, що ступить два,
Валить ся дїм, горить трава.

Їдуть з димом стоги і хати.
Що можеш ти? що можеш ти?

Цїлий наш край оден цвинтар,
А деж гробар? а деж гробар?

З далека він до нас прийшов,
Горнути трупи, пити кров.

Постановив був в одну мить
Жите краю застановить.

Хотів народ наш, сей опир,
Руїні видати на жир.

Та хоть ширив він смерти страх,
Жите скривалось в попелах.

І на могилі в день весни
Приснились дітьом предків сни.

Побачив — ради він не дасть,
Жите нарóду — Божа власть.

Даремний труд! І рад не рад,
З допатою потяг назад.

Злегка ступайте туди!
Гляньте — червоні сліди.
Гляньте — ще навіть не скрепла
Людська кров свіжа і тепла —
Злегка ступайте туди!

Тихо-тихенько ідїть!
Спячих зі сну не будїть!
Ще не накрились травою
Ті, що поклали ся в бою —
Тихо-тихенько ідїть!

Аж як настане весна,
Збудить ся воля зі сна —
З піснею слави з вінками
Йдїть до гробів, як до мами —
Аж як настане весна . . .

Батько і син.

Вивели їх обох гень за дворець,
У поле — батька і сина.
Батько — зневолений горем старець,
Син — осьмилітна дитина.

Вивели ранним ранком на зорі,
Ще сонце не сияло.
Два деревляні стовпи на горі,
Трох салдатів гріб кошало.

Син, як побачив, збілів, мов папер,
І як листок став дріжати.
„Тату, мій тату! Що буде тепер?
Мати, моя рідна мати!“

Батько в останнє дитину обняв:
„Не бійсь, не бій ся, мій сину.
Муки колись Христос за нас прийняв,
Ми вмеремо за Україну.“

Ой колоси ся, ниво, колоси ся
Колосячком зі злата!
Не даром ріки крови тут лили ся,
Тяжка була робота.

Не даром довго грали тут гармати,
Ой грали, не вгавали!
Та прийшло ся батькам свої голови дати,
Щоб діти землю мали,

О милий Боже України!
За кров, за слъози, за руїни,
За всьо, що терпимо в сей час —
Помилуй нас!

Таж ми чужого не бажали,
Лиш, що нам предки передали,
Хотїли гідно донести
Аж до мети.

Ми з кривди людської не жили,
Лиш від колиски до могили
Трудили ся, як Ти велїв, —
За щож Твій гнів?

Хибаж се гріх свій край любити,
Своїм язиком говорити,
І що сьвяте не дать на сьміх —
Хибаж се гріх?

Приснились нам, приснили
Сни якісь зза могили.

Огненні і кєрвавї
Великі снї о славї.

Чи тїї снї лиш снять ся?
Чи може раз здїйснять ся?!

І я мав свій родинний край,
Цвили там квіти у діброві,
Шумів таємну пісню гай,
Збіжа стелили ся чудові
На паску і на коровай . . .
І я мав свій родинний край!

А нині там земля порита,
Біля рова стрілецький рів.
Квітки столочили копита,
Ліс поторощений счорнів,
Пшениця, ніби градом збита —
Щаслив, хто бачив й не здурів!

І я мав свій родинний край,
Хати в садах вишневих крились . . .
Коли настав чудовий май,
Коли черемхи скрізь розцвились,
Казавбись — не земля а рай!
І я мав свій родинний край . . .

А нині з сіл сліду немає,
Де хочеш, вітре, там гуляй.
З могили череп визирає,
Хрести сторчать, як чорний гай,
Між ними тихий сум блукає,
І слёзи ллють ся, мов Дунай.

О краю мій! сьвята руїно,
Новітня Трое в попелах!
Перед тобою гну коліно
І кличу: Боже в небесах,
За кров, за муки, за руїну,
Верни, верни нам Україну!

Верни нам нашу прежню славу,
Свобідно відітхнути дай!
Недаром молодіж кєрвав
Голову клала за свій край,
Ішла на смерть, як на забаву.
Віддай нам вітчину, віддай!

Хтось мене кличе, хтось мене
З тихої хати при мене.
З тихої хати гонять при
В дола мовчаво, в темну ніч.
Хтось хвилює мене: «Вечір — це!»

УКРАЇНСЬКИМ СТРІЛЬЦЯМ

Предковську шаблю ржа гризе,
Біля її на армарях вода:

Ще криє стілець до врані,
А зорою криє з усіх сторін.

Вже чути бойи, вже видно вогні —
А ти ще спи? А ти ще спи?

Хтось мене кличе, хтось мене
З тихої хати при мене.

Не знаю, хто і звідки ти,
А мушу йти, а мушу йти.

Хтось мене кличе, хтось мене
З тихої хати пріч жене.

З тихої хати гонить пріч
В поле незнане, в темну ніч.

Хтось мені шепче: „Бачиш — ліс!
Де твоя шабля, де твій кріс?

Предківську шаблю ржа гризе,
Внук і на ярмарок веде.

З кріса стріляє до ворон,
А ворог пре з усіх сторон.

Вже чути зойк, вже видно кнут —
А ти ще тут? а ти ще тут?“

Хтось мене кличе, хтось мене
З тихої хати пріч жене.

Не знаю, хто і звідки ти,
А мушу йти, а мушу йти.

Серпень 1914 р.

Чи то буря, чи грім,
Чи гуде хмаролім,
Що земля на сто миль грає грізно?
Від Поділля до гір
Чути голос: Позір!
В ряд ставай, щоб не було запізно!

В ряд ставай, не барись,
На ніщо не дивись,
Чи до пекла підеш, чи до неба.
Кидай матір стару,
Кинь коханку, сестру,
Бо настала велика потреба.

Бо настав такий час,
Що умре дехто з нас
Не в постелі, а в полі, у крові,
І в хвилину грізну
Спомяне вітчину,
Бо для неї вмирав він з любови.

Наше тіло — погній
Для квіток, ясних мрій,
Наша кров — то росиця над раном,
Наша думка — то грім,
А діло хмаролім, —
На тиранів підем гураганом!

А хоч нам полягти
Й не дійти до мети,
То про нас говоритимуть внуки:
Так боролись колись,
Поляглі — не дались,
А кайдани пірвали на штуки!

* * *

Чи то буря, чи грім,
Чи гуде хмаролім,
Що земля на сто миль грає грізно?
Від Поділля до гір
Чути голос: „Позір!
В ряд ставай, щоб не було запізно!“

Гей, дівчино чорноброва,
Вже кінчить ся ніч майова,
Вже у стайні на припоні
Підківками дзвонять коні
І іржать, мов кличуть нас:
„В дорогу час! в дорогу час!“

Дайже ручку на пращаннє,
Нахили уста в останнє,
Нахили уста, дівчино,
За хвилину, може згину,
За хвилину, хотьби рад,
Не верну в сад, в твій тихий сад.

Нахили уста, мов рожі.
Бачиш? Меркнуть зорі божі.
Бачиш? Сонце сходить грізно.
Будь здорова, бо вже пізно!
Маю прочуттє дивнє . . .
Забудь мене! забудь мене!

Забудь мене! Вже кінь біжить,
Земля дуднить, трава горить,
Весь сьвіт палає, мов пожар,
А в мозку гук, а в серці жар.

Куди ідеш? куди і де?
Той шлях у безвісти веде.
Той шлях у крові, кінь в пінії,
А ти у сні, в кривавім сні.

Проснись на мить, диви ся: гаї,
В гаю хатина, ніби рай,
А в тій хатині — Боже мій,
Вона, сама! . . . Стій, коню, стій!

Не став мій кінь. Не чув мене,
Земля дуднить, а він жене,
Весь шлях у крові, кінь в пінії,
А я у сні, в кривавім сні.

Карпати.

На бік, дрібна журбо життя,
На бік, марні тривоги!
Крізь темний бір до ясних зір
Рубаємо дороги.

Гремить топір, валить ся бір,
Тріщать гнилі колоди,
То там, то тут, на шлях падуть
Останні перешкоди.

І стогне бір, як дикий звір,
Кінчить життя проклоном,
А там в горі грядучі дні
Дзвенять побіди дзвоном.

Який той сьпів будучих днів
Приманчивий і милий!
Який при нїм недолї грім
Марний, сьмішний, безсилий!

Ти, громе, бий, ти, буре, вий! —
Не знаємо тривоги.
Крізь горя бір у щастя двір
Рубаємо дороги.

Стрілецькі думки.

Свищать кулі, літають шрапнелі,
А у мене мисли невеселі.

Безнастанно йдуть бої завзяті,
А я мислю собі — що там в хаті!

Наді мною як гайворон веть ся
Чорний сумнів: як їм там жисть ся?

Чи з осіннім листем відлетіли,
Чи лишились й під кнутом тремтіли?

Чи старцями сіли при дорозі,
Чи застигли на власнім порозі?

Гей гірка, гіренька збігців доля,
А ще гірша і тяжша неволя!

Гей, як тяжко скитатись без хати,
Та ще тяжше під кнутом стогнати.

Гей, як тяжко з повінею плисти,
Та ще тяжше багно перебрести! . . .

Може ворог знущав ся над вами,
Що синок ваш пішов із стрільцями?

Може з димом пустив нашу хату,
І зневажив вас, мамо, вас, тату?

Божа воля! Кров даром не леть ся,
Колись наша недоля скінчить ся.

Там, де нині кривава долина,
Зацвите барвінок і калина.

Там, де нині рокочуть гармати,
Буде колись пісня щебетати.

Наше горе і наші терпіння
Вигодують нові покоління.

Покоління з желіза і з криці.
Отсе правда! Всьо иньше — марниці.

Отсе правда, гірка та незбита,
Як ся нива, кулями порита.

І як ті червоні людські трупи,
І як тих кісток до неба купи.

Воле наша! Не аби якою
Нам прийшлося купить тебе ціною!

Та чим була ти неприступнійша,
Тим будеш вартнійша і милійша.

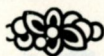
Ми про тебе любили тужити,
Їм без тебе буде годї жити.

Їм без тебе, як рибі без річки,
Як без сьвітла в час довгої нічки.

Не забудьтеж, батьку і ти мати,
Ваш син волю пішов добувати.

Хоть будете пили гірку воду,
В думці тій знайдете осолоду.

В думці тій знайдете ви розраду,
Як я нинї посеред куль граду.

Журалі.

Видиш, брате мій,
Товаришу мій,
Відлітають сірим шнурком
Журавлі в вирій.

Кличуть : кру—кру—кру!
В чужині умру.
Заки море перелечу —
Крилонька зітру.

Мерехтить в очах
Безконечний шлях.
Гине-гине в синіх хмарах
Слід по журавлях.

Було їх в повній зброї хлопів чотири, —
Він сам оден. Взяли. Ведуть до квартири.

„Де курінь твій тепер? Говори!“ — „У полі.“
„Як і яким шляхом пустив ся?“ — „До волі.“

„Кілько оружя і людей?“ — „Не багато.“
„Хто веде, який лад, як воюють?“ — „Завзято.“

„А! Мудрагель, мудрагель!.. Послухай!.. Раджу,
Правду скорійш говори.“ А він: „не зраджу.“

„Ах ти хахол, ти чорт! Хиба я не маю
Стричка на карк твій твердий?“ — „Знаю. Чекаю...“

Стрілець до матери.

Мамо моя! За час, за годину,
Свиснуть кулі, заграють гармати.
Може вийду цілий, може згину —
Хочу твоє опрощення мати.

Ти не гнівайся, рідна, на мене,
Що пішов, не простившись з тобою.
Подивись, яке листя зелене!
Прийде буря й понесе геть з собою.

Я не годен був, мамо, дивитись,
На твій жаль і на слези кєрваві.
І не годен був в хаті лишитись,
Коли другі бороли ся в славі.

Била північ... Місяць... ясно, як в днину,
Ах, як тяжко було вийти з хати!...
Мамо! кулі! Чи верну, чи згину,
Хочу твоє опрощення мати.

Стрілець до дівчини.

Як впаду, мила, не тужи!
На гріб самотний прибіжи
З вінком дубовим. Смуток крий,
Щоб не сьміяв ся ворог злий
З сердечних сліз!

Й пощо грижа?
Дивись — хиляють ся збіжа!
Для тих, що край свій боронити
Пішли, хліб треба розчинити,
Насущний хліб наш.

Кілько з них
Борбою втомлених, трудних
Насилу добреде до хати?
Про всіх годить ся памятати
Вам, що остались.

Нуж за коси!
Нім сонце виє ранні роси,
Спішіть у поле.

Нам, в могилі,
Будуть роботи ваші милі.
І шелест кіс і бреньк серпів,
І той дівочий чистий сьнів,
Що пташкою над полем веть ся,
Може в могилі нам приснить ся,
Як ясний спомин.

А коли
Пшеницю привезуть воли,
Коли скінчать ся пильні жнива —
Вбірай вінок і будь щаслива!
Я щиро кажу.

Хто глядів
На безпощадний смерти гнів,
Той радби міць життя скріпити.
Нам треба не вмідать, а жити...
Тож, як скінчать ся смерти жнива,
Вбірай вінок і будь щаслива,
Твори життя! Най на гробах
На наших жертвенних кістках
Для вас пшениця колосить ся,
Нехай живе живе — не снить ся!

Дівчина до стрільця.

Як ти від нас пішов у поле,
На той кєрвавий шлях,
Я за тобою, мій соколе,
Летіла ніби птах.

Летіла я гень-гень сьвітами
Понад поля, гаї,
Від батька рідного, від мами
В невідомі краї.

Я боговійно цілувала
Той слід, що ти лишав,
І калиновий лист кидала,
Щоби він не пропав.

Я бачила тебе в похóді,
Довкола копіт — пил,
І говорила: „милий, годі!
Добудь останніх сил!“

Я бачила тебе високо,
На варті на шпилі,
Ти слав своє вірлине око
За ворогом в імлі.

Я бачила тебе у бою,
Як серед куль стояв;
Стирала піт з чола рукою,
Щоб втомлений не впав.

Я бачила тебе. Й ніколи
Так близький ти мені
Не був, мій друже, мій соколе,
Так близький, як тоді.

І не була мабуть ніколи
Сильнішою любов,
Як в хвилину ту, коли на поли
Пролив ти свою кров.

Він лежав, оповитий імлою,
На кервавій мураві,
Ніби квіт той, підтятий косою,
Він лежав, як упав нині в бою,
З ворогами в розправі.

День був лютий. Сімома рядами
Вороги наступали.
Як у греблю бє боре валами,
Били в наших, ті боролись без тями,
З місця не уступали.

Він стояв поміж ними від рана
На самому переді.
А тепер — така маленька рана
На чолі... Сходить зоря румяна,
Десь далеко сьпівають лебеді.

Напись на стрілецьких гробах.

Лежимо у гробах при дорозі,
Де боролись за справу і впали.
Браття! Знайте, що ми не в тривозі —
Лиш спокійно і гордо конали.

Браття, знайте, що ми не просили,
Ані ласки в кого, ні пощади,
Лиш боролись, пок стало нам сили.
Се говоримо вам для розради.

І не жаль нам життя молодого,
Що мов квітте буйне не доцвило.
Довго жити, а марно — щож з того?
Скоро й славно сконати — як мило!

Тож не жалуйте нас, не ридайте,
Нас оплакують роси у лузі.
Ви чим скорше до праці ставайте,
Щоб леміш не заржавів при плузі,

Щоб шляхи не покрились тернами,
І щоб стіни дорешти не впали,
Щоб злий ворог не сьміяв ся над нами,
Що ми даром так славно вмیرали.

Ті, що упали.

Тихо, тихо, оповиті імлами
По кєрвавїм бїй-полю
Йдїм в гору! Слава йде перед нами,
Ми упали за волю!

В ряд ставайте! Тї, що перші сконали,
На самому передї.
Ще ревуть гармати й самопали,
Як раненї медведї.

Тихо! тихо! Нам нема до них дїла,
Ми скїнчили роботу.
В нас нема вже смертельного тїла,
Анї крови, нї поту.

Не дивїм ся у дїл! Нашї брїття
Там лишились не даром.
Серця їх занялись від завзїття
Невгасимим пожїром.

Не журїм ся! Доведуть вони справу
До самїського краю,
Або волю добудуть і славу,
Або славно скончають.

Що за громи! Вся земля задріжала,
Зорі меркнуть з отчаю....
То остання твердиня упала —
Вороги уступають.

Тихо, тихо оповиті імлами
По кєрвавім бій-полю
Йдїм в гору! Слава мчить перед нами,
Ми упали за волю.

Зміст:

	Сторона
Що то за грім?	3
Життє — борба	4
Гаркнули бубни	5
На долині дим і порох	7
Палїям мира	8
В Рїздвяну нїч	9
Кїлько гробїв!	11
Серед лїса зеленого на муравї	12
Якїж тїї маки червонї!	13
Море зївялого лїстя	14
Пожовкле лїстя	15
Чого-ж ти ще	16
Де єсть твїй дїм?	17
Зелений гай	18
Осїнь 1915 р.	19
Задушнї днї 1915 р.	20
Весна 1915 р.	21
Злегка ступайте туди!	23
Батько і син	24
Ой колоси ся, ниво!	25
О милий Боже України	26
Приснились нам, приснили	27
І я мав свїй родинний край	28
Українським стрільцям:	
Хтось мене кличе	33
Серпень 1914 р.	34
Гей, дївчино чорноброва!	36
Забудь мене!	37

Карпати	38
Стрілецькі думки	39
Журавлі	42
Було їх в повній зброї	43
Стрілець до матери	44
Стрілець до дівчини	45
Дівчина до стрільця	47
Він лежав	49
Напись на стрілецьких гробах	50
Ті, що упали	51

Українська Культурна Рада у Відні

VIII., Strozzigasse 32. I/12.

Президент: Юліян Романчук.

I. Віцепрезидент: Др. Олександр Колесса.

Канцелярія:

Начальник: Др. Олександр Колесса. Секретар: Антін Гранківський.

Видавництва

під начальною редакцією Юл. Романчука і Ол. Колесси.

А. Вийшли з друку:

	Ціна
1. Ілюстрована збірка: „З Великих Днів“ — В борбі за волю	К — ⁴⁰
2. Філ. Колесса—В. Щурат: „Жовнірські пісні“ Осипа Федьковича з нотами	„ — ⁴⁰
3. Філ. Колесса: „Воєнні Квартети“	„ 2 ⁰⁰
4. Сьвщ. Ол. Коренець: „Молитвенник для жовнірів Українців-католиків,“ друге видане	„ 1 ⁴⁰
5. Сьвщ. Ол. Коренець: Молитвенник для жовнірів Українців-католиків,“ третє менше видане	„ — ⁶⁰
6. Сьвщ. Ол. Коренець: „Читаня і розважаня з нагоди війни“	„ — ⁴⁰
7. „Слово о полку Ігоря“ в сучасних віршованих перекладах. Впорядкував Б. Лепкий	„ 1 ⁰⁰
8. Богдан Лепкий: „Тим, що полягли“ — Збірка поезій	„ — ⁸⁰
9. P. Alex. Korencs: S. Sedes apostolica et disciplinae Graeco-Catholicorum. Agitur de Kalendario	„ 1 ⁰⁰
10. Сьвщ. Ол. Коренець: „Рим а наші церковні постанови, з окрема календар“	„ 1 ⁰⁰
11. Богдан Лепкий: „Ще не вмерла Україна“, Співанник з великих днів. Вибір українських пісень з нотами В подотняній оправі з золотими витисками	„ 2 ⁰⁰ „ 3 ⁰⁰
12. Іван Чепига: „Українська літературна продукція на еміграції у Відні“	„ — ⁵⁰

Б. Приготовлюють ся до друку:

1. Ст. Рудницький: Географія України.

2. Під чужим небом—Оповіданя з життя наших переселенців.

Книжки сї можна набувати в канцелярії Української Культурної Ради у Відні, VIII., Strozzigasse 32, за готівку, або за попереднім надісланем грошей. При більших замовленях даємо значнійший опуст.

Українська Культурна Рада у Відні

заснувала за дозволом ц. і к. Міністерства Війни:

ВОЄННИЙ МУЗЕЙ І АРХІВ

у якому згромаджуєть ся предмети, письма, друки, книжки, та загалом усе, що вказує на участь нашого народу в сій війні, щоби се остало як вічний сьвідок змаганя нашого народу до волі. Тому просимо уклінно надсилати нам усе, що надаєть ся до сеї ціли. Слати просимо на адресу:

Воєнний Музей у Відні (Kriegsmuseum, Wien),

VIII., Strozzigasse 32. I/12.

605322

Бк.

B-5279

1992

Vom Preßbureau des k. u. k. Kriegsministeriums genehmigt.

Vom k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht (Z. 19734, am
5. Juli 1916) genehmigt.

Publikation des Ukrainischen Kulturrates.

Bohdan Lepkyj: DEN GEFALLENEN.
Gedichte aus großer Zeit.

БОГДАН ЛЕПКИЙ

ТИМ, ЩО ПОЛЯГЛИ
1914—1915

ВІДЕНЬ 1916

НАКЛАДОМ УКРАЇНСЬКОЇ
КУЛЬТУРНОЇ РАДИ